

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЗООВЕТЕРИНАРНА АКАДЕМІЯ

Знайомство з курсом **ВЕТЕРИНАРНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ**

**Обов'язкова компонента освітньо-професійної
програми «Ветеринарна медицина»
Спеціальність 211 II освітній рівень.**

Викладачі: доктор ветеринарних наук,
професор, член-кор. НААН
Приходько Юрій Олександрович,
кандидати ветеринарних наук, доценти:
Мазанний Олексій Володимирович,
Нікіфорова Ольга Василівна,
Федорова Олена Володимирівна,
Люлін Петро Володимирович

Кафедра паразитології

Телефон – (05763) 57416.

Електронна пошта:

dep_parasitology@hdzva.edu.ua

Дистанційна підтримка: Moodle

АНОТАЦІЯ: Дисципліна займає значне місце в системі підготовки та формування лікаря ветеринарної медицини широкого профілю. Вчить поняттям про функціонування біологічних систем, класифікацію паразитів, їх хазяїв та переносників, паразитичну фауну хазяїв на окремих територіях України, функціональні й морфологічні адаптації паразитів до хазяїв, знайомить з впливом зоопаразитів на хазяїв. Основна її роль – засвоїти клінічні прояви, діагностику, особливості епізоотології, лікування та профілактику інвазійних хвороб у сільськогосподарських та промислових тварин. Паразитарні хвороби спричинюють значні патологічні зміни в організмі тварин та не рідко призводять до загибелі, тому лікар ветеринарної медицини повинен уміти самостійно проводити діагностику на будь-якій стадії розвитку захворювання, диференційний діагноз паразитарних хвороб, планувати і своєчасно проводити сучасні лабораторні дослідження з використанням класичних і новітніх методів, приладів та методик, проводити лікувальні заходи із застосуванням сучасних лікарських препаратів, розробляти, впроваджувати і контролювати санітарно-профілактичні заходи в умовах господарств різної форми власності, об'єктів довкілля, а також прогнозувати виникнення окремих хвороб.

Мета курсу «Ветеринарна паразитологія» полягає у набутті теоретичних і практичних знань з діагностики, лікування та профілактики паразитарних хвороб тварин, отриманні практичних навичок в проведенні протипаразитарних заходів у тваринницьких господарствах та підготовці студентів-магістрантів до самостійної практичної роботи.

Курс «Ветеринарна паразитологія» тісно пов'язаний з природничо-науковими дисциплінами, зокрема, біологією, та з клінічними, він тісно пов'язаний з мікробіологією, патологічною анатомією та фізіологією, фармакологією, епізоотологією, ветеринарно-санітарною експертизою, які в цілому формують висококваліфікованого фахівця в галузі ветеринарної медицини. Вивчення дисциплін гуманітарного і соціально-економічного циклу підготовки дозволяє опанувати базис соціально-правових ознак діяльності лікаря ветеринарної медицини, його соціальної спрямованості та вплив на науково-технічний прогрес.

Попередні умови для вивчення курсу: засвоєння курсу «біологія»

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМИ

Компетентності та програмні результати навчання, які формуються при вивченні даної дисципліни (кодування згідно чинної освітньо-професійної програми, в дужках вказана забезпечувана компетенція відповідного стандарту вищої освіти).

Компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел. (ЗКС1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу).

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. (ЗКС2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях).

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. (ЗКС3. Знання та розуміння предметної галузі та професії).

ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. (ЗКС7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗКС9. Здатність приймати обґрунтовані рішення).

ЗК7. Здатність спілкуватися з фахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей). (ЗКС10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності)).

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті. (ЗКС8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями).

ФК2. Здатність застосувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для здійснення необхідних маніпуляцій під час виконання професійних задач діяльності. (ФКС2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності).

ФК3. Здатність дотримуватись правил техніки безпеки, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності. (ФКС Здатність

дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності).

ФК4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу. (ФКС4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу).

ФК5. Здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. (ФКС5. Здатність застосовувати методи і методики патологоанатомічної діагностики хвороб тварин для встановлення остаточного діагнозу та причин їх загибелі).

ФК6. Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження (ФКС6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. ФКС7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати).

ФК7. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби (ФКС8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби).

ФК10. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей. (ФКС12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей).

ФК11. Здатність розробляти стратегії профілактики (ФКС13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології).

ФК17. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед фахівців, працівників галузі та населення (ФКС).

ФК19. Здатність проводити фахову діяльність в межах обраної спеціалізації (ФКС19. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення).

ФК19.1. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування хвороб дрібних тварин. (ФКС20. Здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності).

ФК19.3. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування хвороб свійських та екзотичних птахів.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Описувати фізико-хімічні та біологічні процеси, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології; (ПРНС 3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології).

ПРН 4. Встановлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень; (ПРНС 5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень).

ПРН 7. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин; (ПРНС 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин).

ПРН 8. Пояснювати сутність та динаміку розвитку фізіологічних процесів, які виникають в організмі тварин під впливом факторів зовнішнього середовища, дії інфекційних агентів, хірургічних та акушерсько-гінекологічних втручань; (ПРНС 15. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин).

ПРН 9. Розуміти сутність процесів виготовлення, зберігання та переробки біологічної сировини; (ПРНС 14. Розуміти сутність процесів виготовлення, зберігання та переробки біологічної сировини. ПРНС 12. Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо нагляду і контролю виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження).

ПРН 10. Проводити моніторинг щодо поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля; (ПРНС 8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення

довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення).

ПРН 13. Пропонувати інноваційні підходи для вирішення проблемних ситуацій професійного або соціального походження; (ПРНС 10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження. ПРНС 20. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань).

ПРН 14. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування тварин, виробничих і технологічних процесах, запроваджених у підприємствах. (ПРНС 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів).

ПРН 15. Рекомендувати до застосування карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології, фармацевтичні препарати різного спектру та механізму дії. (ПРНС 6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології. ПРНС 9. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей. ПРНС 19. Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення).

ПРН 17. Проводити заходи щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб дрібних тварин.

ПРН 19. Проводити заходи щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб птахів.

ЧОМУ ВИ НАВЧИТЕСЬ, ЩО ОТРИМАЄТЕ

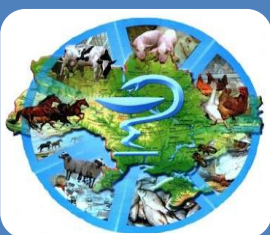
(Відповідність компетентностей дисципліни межах компетентностей та програмним результатам навчання освітньо-професійної програми наведена кодами в дужках; після «/» вказана форма контролю програмних результатів навчання)

Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел (ЗК1, ФК6, ФК7, ФК11, ПРН2, ПРН8, ПРН 10, ПРН 14) / заповнення робочого зошита, підготовка доповіді (реферату) з презентацією за темою самостійної роботи

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, застосовувати знання у практичних ситуаціях, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК2, ЗК6, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК19, ФК19.1, ФК19.3, ПРН2, ПРН4, ПРН7, ПРН8, ПРН 15, ПРН 17, ПРН 19) / лабораторно-практичні заняття, виконання і захист курсової роботи, проходження клінічної практики

Знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК3, ФК17, ФК19, ПРН 9) / усна відповідь студента на занятті, участь у внутрішньокафедральних студентських конференціях

Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей), працювати в міжнародному контексті (ЗК7, ЗК8, ФК17, ПРН8, ПРН 9, ПРН 13) / усна відповідь студента на занятті, командний проект «Розробка заходів боротьби і профілактики з інвазійних захворюванням»

Програма вивчення дисципліни реалізується через проведення лекцій, лабораторно-практичних занять та самостійної роботи студентів. На вивчення дисципліни відводиться 300 годин, в тому числі 70 годин лекційних, 108 годин лабораторно-практичних та 122 години самостійних занять.

Формами проміжного контролю, які оцінюються на лабораторно-практичних заняттях, є заповнений за темою заняття робочий зошит; усна відповідь студента на занятті; підготовка доповіді (у вигляді реферату) з презентацією за темою самостійної роботи; участь у внутрішньокафедральних студентських конференціях; командний проект «Розробка заходів боротьби і профілактики з інвазійних захворюванням»; змістові модулі (2 на семестр), а також виконання і захист курсової роботи, проходження клінічної практики.

Формою підсумкової атестації є іспит.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВЕТЕРИНАРНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ

Напрям 211 – Ветеринарна медицина.

Освітньо-кваліфікаційний рівень - **Магістр**.

Обов'язкова компонента. Курс IV–V.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН

Види занять та форми контролю		Обсяг дисципліни за навчальним планом		У т.ч. по семестрам		
				денне навчання		
		кредит	годин	VII	VIII	IX
Всього годин по плану		10,0	300	90	120	90
У т.ч. аудиторних		5,9	178	44	76	58
Самостійних		4,1	122	46	44	32
Із аудиторних: лекцій		2,3	70	16	38	16
Лабораторних		3,6	108	28	38	42
Практичних		–	–	–	–	–
Семінарських		–	–	–	–	–
Модуль (заліковий кредит)	I	2,0	60	60		
	II	1,0	30	30		
	III	2,0	60		60	
	IV	2,0	60		60	
	V	1,5	45			45
	VI	1,5	45			45
Контрольна робота						
Курсовий проект						*
Залік				*	*	
Екзамен підсумковий						*

**НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ
ДИСЦИПЛІНИ ТА ШИФРИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

НАЗВА МОДУЛІВ ТА ЇХ ЗМІСТ	Шифр компетентностей освітньої програми
<p>I. ВЕТЕРИНАРНА ПРОТОЗООЛОГІЯ І ПРОТОЗООЗИ ТВАРИН</p> <p>1.1. Загальна зоопаразитологія. Вивчає основні питання загальної паразитології тварин, спеціальну термінологію і основні поняття дисципліни, біологічні основи паразитології, вчення про інвазійні хвороби.</p> <p>1.2. Ветеринарна протозоологія і протозоози тварин Вивчає загальні відомості про найпростіших, ветеринарну протозоологію та протозойні хвороби тварин: визначення, епізоотичні особливості, патогенез, клінічні ознаки, діагностику та диференційний діагноз, лікування, профілактику.</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел (ЗК1, ФК6, ФК7, ФК11); Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, застосовувати знання у практичних ситуаціях, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК2, ЗК6, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК19, ФК19.1, ФК19.3); Знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК3, ФК17, ФК19); Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей), працювати в міжнародному контексті (ЗК7, ЗК8, ФК17).</p>	<p>ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8. ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК17, ФК19, ФК19.1, ФК19.3. ПРН2,4,7, 8,9,10,13, 14,15,17,19</p>
<p>II. ВЕТЕРИНАРНА ТРЕМАТОДОЛОГІЯ І ТРЕМАТОДОЗИ ТВАРИН</p> <p>Вивчає загальну гельмінтологію і, зокрема, ветеринарну трематодологію та трематодози тварин – їх діагностику, заходи боротьби, шляхи профілактики.</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел (ЗК1, ФК6, ФК7, ФК11); Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, застосовувати знання у практичних ситуаціях, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК2, ЗК6, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК19, ФК19.1, ФК19.3); Знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК3, ФК17, ФК19); Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей), працювати в міжнародному контексті (ЗК7, ЗК8, ФК17).</p>	<p>ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8. ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК17, ФК19, ФК19.1, ФК19.3. ПРН2,4,7, 8,9,10,13, 14,15,17,19</p>

<p>III. ВЕТЕРИНАРНА ЦЕСТОДОЛОГІЯ І ЦЕСТОДОЗИ ТВАРИН Вивчає ветеринарну цестодологію та цестодози тварин, зокрема, захворювання викликані стрічковими червами як дорослими, так і личинковими їх стадіями.</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел (ЗК1, ФК6, ФК7, ФК11); Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, застосовувати знання у практичних ситуаціях, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК2, ЗК6, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК19, ФК19.1, ФК19.3); Знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК3, ФК17, ФК19); Здатність спілкуватися з нефaxівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей), працювати в міжнародному контексті (ЗК7, ЗК8, ФК17).</p>	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8. ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК17, ФК19, ФК19.1, ФК19.3. ПРН2,4,7, 8,9,10,13, 14,15,17,19
<p>IV. ВЕТЕРИНАРНА НЕМАТОДОЛОГІЯ І НЕМАТОДОЗИ ТВАРИН Вивчає ветеринарну нематодологію і нематодози тварин: діагностику, заходи боротьби і шляхи профілактики захворювань, викликаних круглими червами підрядів оксіурат, аскаридат, стронгілят, трихурат, спірурат, філяріат і рабдітат</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел (ЗК1, ФК6, ФК7, ФК11); Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, застосовувати знання у практичних ситуаціях, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК2, ЗК6, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК19, ФК19.1, ФК19.3); Знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК3, ФК17, ФК19); Здатність спілкуватися з нефaxівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей), працювати в міжнародному контексті (ЗК7, ЗК8, ФК17).</p>	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8. ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК17, ФК19, ФК19.1, ФК19.3. ПРН2,4,7, 8,9,10,13, 14,15,17,19
<p>V. ВЕТЕРИНАРНА АКАРОЛОГІЯ ТА АКАРОЗИ ТВАРИН Вивчає ветеринарну акарологію і акарози тварин, зокрема, їх діагностику, заходи боротьби та шляхи профілактики.</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел (ЗК1, ФК6, ФК7, ФК11); Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, застосовувати знання у практичних ситуаціях, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК2, ЗК6, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК19, ФК19.1, ФК19.3); Знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК3, ФК17, ФК19); Здатність спілкуватися з нефaxівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей), працювати в міжнародному контексті (ЗК7, ЗК8, ФК17).</p>	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8. ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК17, ФК19, ФК19.1, ФК19.3. ПРН2,4,7, 8,9,10,13, 14,15,17,19

<p>VI. ВЕТЕРИНАРНА ЕНТОМОЛОГІЯ ТА ЕНТОМОЗИ ТВАРИН Вивчає ветеринарну ентомологію і ентомози тварин: їх діагностику, заходи боротьби з ними, а також шляхи профілактики.</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел (ЗК1, ФК6, ФК7, ФК11); Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, застосовувати знання у практичних ситуаціях, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК2, ЗК6, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК19, ФК19.1, ФК19.3); Знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК3, ФК17, ФК19); Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей), працювати в міжнародному контексті (ЗК7, ЗК8, ФК17).</p>	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8. ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК11, ФК17, ФК19, ФК19.1, ФК19.3. ПРН2,4,7, 8,9,10,13, 14,15,17,19
<p>Підсумковий контроль. Іспит Узагальнений тестовий зміст навчальної дисципліни, який об'єднує всі вищенаведені змістові модулі.</p>	

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАНЯТТЯ (ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС)

№ п/ п	Тема та план лекції	Кількість годин	Рекомен- дована література
7 семестр			
Академічний модуль I. «Ветеринарна протозоологія і протозоози тварин»			
1.	<p>Основи загальної паразитології. Вчення про інвазійні хвороби.</p> <p>1. Визначення, зміст, мета і завдання ветеринарної паразитології.</p> <p>2. Місце ветеринарної паразитології серед біологічних і клінічних дисциплін.</p> <p>3. Історична довідка про ветеринарну зоопаразитологію та вітчизняні наукові школи.</p> <p>4. Біологічні основи паразитології (визначення екології, виду, популяції, біоценозу, антропозооценозу, симбіозу).</p> <p>5. Типи взаємовідносин організмів у природі.</p> <p>6. Визначення паразитизму та систематика зоопаразитів.</p> <p>7. Особливості морфо-біологічних адаптацій зоопаразитів.</p> <p>8. Класифікації зоопаразитів та їх хазяїв.</p> <p>9. Визначення понять інвазія та інвазійна хвороба.</p> <p>10. Принцип номенклатури інвазійних хвороб.</p> <p>11. Збитки, спричинювані інвазійними хворобами.</p> <p>12. Особливості епізоотології зоопаразитозів.</p> <p>13. Види патогенної дії зоопаразитів.</p> <p>14. Принцип проведення протипаразитарних заходів.</p>	2	<p>1. [3...29]</p> <p>2. [5...26]</p> <p>3. [3...34]</p>
2.	<p>Характеристика найпростіших. Піроплазмідози тварин.</p> <p>1. Визначення.</p> <p>2. Морфолого-біологічна характеристика збудників.</p> <p>3. Епізоотологічні дані, патогенез, клінічні ознаки.</p> <p>4. Діагностика та диференційний діагноз.</p> <p>5. Лікування та профілактика .</p>	2	<p>1. [29...50]</p> <p>2. [335...357, 383...387, 391...392, 405...407]</p> <p>3. [275...316]</p>

3.	Характеристика кокцидїд. Еймеріози курей, кролів і жуйних. 1. Визначення. 2. Морфолого-біологічна характеристика збудників. 3. Епізоотологічні дані, патогенез, клінічні ознаки. 4. Діагностика та диференційний діагноз. 5. Лікування та профілактика.	2	1. [50...73] 2.[357...373, 393...396, 408...414, 418...420, 428...430] 3.[316...340]
4.	Ізоспоринози тварин (токсоплазмоз, саркоцистози, цистоізо스포зи тварин). 1. Визначення. 2. Морфолого-біологічна характеристика збудників хвороб. 3. Епізоотологічні дані, імунітет, патогенез, клінічні ознаки. 4. Діагностика, лікування і профілактика хвороби.	2	1. [50...100] 2.[357...380, 387...403, 408...423, 428...430] 3.[316...358]
5.	Зоомастигофорози тварин (ціліофорози, трихомоноз великої рогатої худоби, гістомоноз індиків). 1. Визначення. 2. Морфолого-біологічна характеристика збудників хвороб. 3. Епізоотологічні дані, імунітет, патогенез, клінічні ознаки. 4. Діагностика, лікування і профілактика хвороби.	2	1. [50...100] 2.[357...380, 387...403, 408...423, 428...430] 3.[316...358]
Академічний модуль II. «Ветеринарна трематодологія і трематодози тварин»			
6.	Ветеринарна гельмінтологія і гельмінтози тварин. Трематодози жуйних тварин: фасціольоз і парамфістомідози. 1. Загальна характеристика типів і класів паразитичних червів. 2. Діагностика і основні напрямки профілактики і боротьби з ними. 3. Визначення і зміст, систематика і загальна характеристика класу трематод. 4. Визначення захворювань. 5. Характеристика збудників. 6. Діагностика і диференціальна діагностика. 7. Заходи боротьби і шляхи профілактики.	2	1.[101...140] 2. [27...49] 3. [35...71] 4.[126...133, 140...143] 5. [152...154]

7.	Дикроцеліоз і еуритремоз жуйних тварин. 1. Загальна характеристика типів і класів паразитичних червів. 2. Діагностика і основні напрямки профілактики і боротьби з ними. 3. Визначення і зміст, систематика і загальна характеристика класу трематод. 4. Визначення захворювань. 5. Характеристика збудників. 6. Діагностика і диференціальна діагностика. 7. Заходи боротьби і шляхи профілактики.	2	1.[101...140] 2. [27...49] 3. [35...71] 4.[126...133, 140...143] 5. [152...154]
8.	Трематодози птахів (простогоніоз, ехіностоматидози, нотокотилідози) та м'ясоїдних тварин (опісторхоз та ін.). 1. Загальна характеристика типів і класів паразитичних червів. 2. Діагностика і основні напрямки профілактики і боротьби з ними. 3. Визначення і зміст, систематика і загальна характеристика класу трематод. 4. Визначення захворювань. 5. Характеристика збудників. 6. Діагностика і диференціальна діагностика. 7. Заходи боротьби і шляхи профілактики.	2	1.[126...133, 140...143] 2. [50...54, 152...154] 3. [57...63, 68...71]
8 семестр			
Академічний модуль III. «Ветеринарна цестодологія і цестодози тварин»			
1, 2.	Ветеринарна цестодологія і цестодози тварин. Ларвальні цестодози тварин: цистицеркози, ценуроз, ехінококоз. Імагінальні цестодози м'ясоїдних тварин – теніози, дипілідіоз, дифілоботріоз. 1. Визначення захворювань. 2. Характеристика збудників. 3. Діагностика і диференціальна діагностика. 4. Заходи боротьби і шляхи профілактики.	4	1.[151...223] 2. [57...73, 195...209] 3. [79...142]
3, 4.	Імагінальні цестодози жуйних, коней і водоплавних птахів. 1. Визначення захворювань. 2. Характеристика збудників.	4	1.[191...223] 2. [67...73, 107...109, 164...175,

	3. Діагностика і диференціальна діагностика. 4. Заходи боротьби і шляхи профілактики.		203...209] 3.[116...142]
Академічний модуль IV. «Ветеринарна нематодологія і нематодози тварин»			
5, 6.	Ветеринарна нематодологія і нематодози тварин. Оксіуратози тварин: оксіуроз коней, пасалуроз кролів, скрябінемоз овець, гетеракідози птахів. 1. Визначення захворювань. 2. Характеристика збудників. 3. Діагностика і диференціальна діагностика. 4. Заходи боротьби і шляхи профілактики.	4	1.[232...265] 2. [73...77, 109...113, 196...198] 3.[143...177] 4. [135...138, 175...178, 209...213]
7, 8.	Аскаридатози тварин: аскароз свиней, параскароз коней, неоаскароз телят, аскаридатози м'ясоїдних та аскаридіоз птахів. Анізакідози у риби і птахів. 1. Визначення захворювань. 2. Характеристика збудників. 3. Діагностика і диференціальна діагностика. 4. Заходи боротьби і шляхи профілактики.	4	1.[232...265] 2. [73...77, 109...113, 196...198] 3.[143...177] 4. [135...138, 175...178, 209...213]
9, 10.	Стронгілятози травного тракту тварин: жуйних (хабертіоз, езофагостомоз, буностомоз, нематодіроз, гемонхоз), стронгілідози коней. 1. Визначення захворювань. 2. Характеристика збудників. 3. Діагностика і диференціальна діагностика. 4. Заходи боротьби і шляхи профілактики.	4	1.[265...271] 2.[113...117] 3.[177...187] 4.[287...298] 5. [84...90, 145...147] 6.[202...232]
11.	Стронгілятози травного тракту свиней, м'ясоїдних і гусей. 1. Визначення захворювань. 2. Характеристика збудників. 3. Діагностика і диференціальна діагностика. 4. Заходи боротьби і шляхи профілактики.	2	1.[265...271] 2.[113...117] 3.[177...187] 4.[287...298] 5. [84...90, 145...147] 6.[202...232]
12, 13.	Стронгілятози дихальних шляхів тварин: диктіокаульоз жуйних, метастронгільоз свиней, мюллеріоз овець і кіз, сингамоз птахів. 1. Визначення захворювань. 2. Характеристика збудників.	4	1.[265...271] 2.[113...117] 3.[177...187] 4.[287...298] 5. [84...90,

	3. Діагностика і диференціальна діагностика. 4. Заходи боротьби і шляхи профілактики.		145...147] 6.[202...232]
14, 15.	Трихуратози тварин: трихуроз свиней, жуйних, м'ясоїдних, трихінельоз свиней, капіляріози тварин. 1. Визначення захворювань. 2. Характеристика збудників. 3. Діагностика і диференціальна діагностика. 4. Заходи боротьби і шляхи профілактики.	4	1.[307...324] 2. [94...96, 138...142, 187...191] 3.[256...264]
16.	Спіруратози тварин: телязіоз великої рогатої худоби, тетрамероз, стрептокарроз та ехінуріоз водоплавних птахів. 1. Визначення захворювань. 2. Характеристика збудників. 3. Діагностика і диференціальна діагностика. 4. Заходи боротьби і шляхи профілактики.	2	1.[300...307] 2. [92...94, 217...221] 3.[239...248]
17, 18.	Філяріатози тварин: парафіляріоз коней, онхоцеркози і сетаріози великої рогатої худоби та коней. Дирофіляріоз собак. 1. Визначення захворювань. 2. Характеристика збудників. 3. Діагностика і диференціальна діагностика. 4. Заходи боротьби і шляхи профілактики.	4	1.[324...332] 2. [96...102, 119...125, 184...186] 3.[248...253]
19.	Акантоцефаліатози тварин: макраканторинхоз свиней, поліморфоз і філікольоз птахів. 1. Визначення захворювань. 2. Характеристика збудників. 3. Діагностика і диференціальна діагностика. 4. Заходи боротьби і шляхи профілактики.	2	1.[324...332] 2. [96...102, 119...125, 184...186] 3.[248...253]
9 семестр			
Академічний модуль V. «Ветеринарна акарологія та акарози тварин»			
1.	Ветеринарна акарологія і акарози тварин. Паразитиформні кліщі: іксодиди, аргазиди і дерманіссіди. 1. Загальна характеристика кліщів і їх систематика. 2. Їх значення в патології тварин. 3. Морфолого-біологічна характеристика і основи диференціації. 4. Заходи боротьби з ними.	2	1.[348...371] 2.[247...248, 281...286] 3.[365...382]

2.	Акариформні кліщі і акарози тварин. Саркоптидоза тварин: саркоптоз і нотоедроз. 1. Визначення хвороб. 2. Характеристика збудників. 3. Епізоотологічні дані. 4. Клінічний прояв. 5. Діагностика та диференціальна діагностика. 6. Лікувально-профілактичні заходи.	2	1.[371...380] 2.[248...253, 259...261, 263...267] 3.[394...399]
3.	Псороптидоза тварин: псороптози і хоріоптози, отодектоз. 1. Визначення хвороб. 2. Характеристика збудників. 3. Епізоотологічні дані. 4. Клінічний прояв. 5. Діагностика та диференціальна діагностика. 6. Лікувально-профілактичні заходи.	2	1.[380...393] 2.[249...250, 253...258, 261...262, 272...273] 3.[383...392]
4.	Демодекоз тварин. Кнемідокоптоз птахів. 1. Визначення хвороб. 2. Характеристика збудників. 3. Епізоотологічні дані. 4. Клінічний прояв. 5. Діагностика та диференціальна діагностика. 6. Лікувально-профілактичні заходи	2	1.[394...403] 2.[258...259, 265, 268...271, 274...276] 3. [392, 399...403]
Академічний модуль VI. «Ветеринарна ентомологія та ентомози тварин»			
5.	Ветеринарна ентомологія і ентомози тварин. Оводові інвазії: гіподермоз великої рогатої худоби, естроз овець, рінестроз та гастрофільоз коней. 1. Морфолого-біологічна характеристика комах і основи їх систематики. 2. Визначення хвороб. 3. Характеристика збудників. 4. Епізоотологічні дані. 5. Клінічний прояв. 6. Діагностика та диференціальна діагностика. 7. Лікувально-профілактичні заходи.	2	1.[403...418] 2.[287...297, 307...311] 3.[404...432]
6.	Двокрилі кровосисні комахи (гнус): гедзі, мухи кровосисні, мошки, мокреці, комарі, москїти, кровососка кінська.	2	1.[419...440] 2.[311...312, 321...330]

	<ul style="list-style-type: none"> 1. Характеристика комах. 2. Шкода спричинювана ними. 3. Симуліотоксикоз. 4. Заходи боротьби з ним. 		3.[432...450]
7.	<p>Зоофільні мухи – кровосисні і не кровосисні, їх роль в патології тварин.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Характеристика мух. 2. Шкода спричинювана ними. 3. Вольфартіоз і люциліоз. 3. Заходи боротьби з ними. 	2	<ul style="list-style-type: none"> 1.[419...440] 2.[311...312, 321...330] 3.[432...450]
8.	<p>Безкрилі комах: мелофагозу овець, сифункулятози, маллофагози, сифонаптерози тварин.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Визначення хвороб. 2. Характеристика збудників. 3. Епізоотологічні дані. 4. Клінічний прояв. 5. Діагностика та диференціальна діагностика. 6. Лікувально-профілактичні заходи. 	2	<ul style="list-style-type: none"> 1.[440...442] 2.[301...305, 312...318, 330...331] 3.[451...457]

ЛАБОРАТОРНО-ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ п/ п	Тема	Перелік завдань лабораторних робіт для виконання студентами	Кількість годин	Методичн е і технічне забезпе чення
7 семестр				
Змістовий модуль I. «Ветеринарна протозоологія і протозоози тварин»				
1	Ознайомчо- ввідне заняття.	1. Історія кафедри. 2. Методологія вивчення дисципліни, техніка безпеки і особистої гігієни в умовах кафедри і на виробництві. 3. Ознайомлення із спеціальною літературою. 4. Особливості виконання і оформлення курсової роботи з зоопаразитології. 5. Техніка безпеки. 6. Підручники і посібники	2	М – 1, 4 Т – 1
2	Відпрацювання техніки лабораторної діагностики кровопаразитарн их протозоозів тварин.	Освоїти техніку зажиттєвої і посмертної лабораторної діагностики групи кровопаразитарних протозоозів тварин: приготування і фарбування тонкого мазка крові чи іншого субстрату, товстої краплі, приготування розчавленої краплі, експрес-методи.	2	М – 1, 4, 9, 10, 16 Т – 2
3	Відпрацювання техніки лабораторної діагностики кокцидідозів тварин.	Освоїти техніку спеціальної лабораторної діагностики кокцидідозів – флотаційний за Фюлеборном та комбінований за Дарлінгом, а також метод нативного мазка і дослідження зскрібків з уражених органів.	2	М – 1, 4, 5, 6, 7, 8, 16 Т – 3
4, 5	Відпрацювання техніки прижиттєвої і	1. Підготувати тему вдома. 2. Відпрацювати основні методи лабораторної копроскопічної	4	М – 1, 4, 11, 16 Т – 9, 10

	посмертної діагностики гельмінтозних інвазій тварин.	діагностики гельмінтозів тварин: гельмінтокопроскопічні та гельмінтоовоскопічні. 3. Відпрацювати техніку гельмінтоскопічних досліджень – МПС, Фюлеборна, Дарлінга, Щербовича, Вишняускаса на нативному матеріалі. 4. Отримані результати звірити з табличними чи у викладача. 5. Відпрацювати основні методики посмертних гельмінтоскопічних досліджень тварин за К.І. Скрябіним.		
6	Діагностика і диференціальна діагностика бабезідозів у жуйних, коней, собак і котів.	1. Вдома підготувати тему і здати її під час заняття. 2. Вивчити за допомогою мікроскопу і таблиць морфологію бабезійд. 3. Замалювати їх, підписати, вказавши основні органіди паразита. Закріпити знання з посмертної діагностики бабезідозів та лікування тварин антибабезіозні протистотициди. 4. Завізувати у викладача виконану роботу.	2	М – 1, 4, 9, 16 Т – 4
7	Діагностика і диференціальна діагностика кокцидідозів (еймеріозів) птахів, кролів, жуйних і риб.	1. Тему підготувати вдома і в процесі заняття здати її. 2. Вивчити морфологічні ознаки збудників цих захворювань. 3. Замалювати їх, підписати структури, які мають діагностичне значення. 4. Виконану роботу завізувати у викладача.	2	М – 1, 4, 6, 7, 8, 28, 29 Т – 5
8	Діагностика і диференціальна діагностика ізоспоринозів	1. Тему підготувати вдома і в процесі заняття здати її. 2. Вивчити морфологічні ознаки збудників цих захворювань.	2	М – 1, 4, 16 Т – 6

	тварин – токсоплазмозу, саркоцистозів, цистоізоспорозу.	3. Замалювати їх, підписати структури, які мають діагностичне значення. 4. Виконану роботу завізувати у викладача.		
9	Діагностика і диференціальна діагностика зоомастигофорозі в тварин – трихомонозів, гістомонозу птахів та трипаносомозів однокопитних.	1. Тему підготувати вдома і в процесі заняття здати її. 2. Вивчити морфологічні ознаки збудників цих хвороб. 3. Замалювати їх, підписати структури, які мають діагностичне значення. 4. Виконану роботу завізувати у викладача.	2	М – 1, 4 Т – 7
10	Діагностика і диференціальна діагностика балантидіозу свиней, анаплазмозу жуйних та борреліозу птахів.	1. Приготувати тему вдома і здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки збудників цих хвороб. 3. Замалювати їх, підписавши структури, які мають діагностичне значення. 4. Роботу завізувати у викладача.	2	М – 1, 4, 10, 24 Т – 8
Змістовий модуль II. «Ветеринарна трематодологія і трематодози тварин»				
11	Характеристика трематод. Діагностика і диференціальна діагностика фасціольозу і парамфістомідози в жуйних.	1. Вивчити основні ознаки гельмінтів класу трематод. 2. Особливості будови паразитів та їх овоскопічних елементів. 3. Підготовлену вдома тему здати викладачу в процесі заняття. 4. Вивчити морфологічні ознаки гельмінтів та їх овоскопічних елементів. 5. Замалювати, виділивши органи чи структури, які мають діагностичне значення. 6. Зроблене завізувати у викладача.	2	М – 1, 4, 11, 12, 13, 15 Т – 11, 12
12	Діагностика і диференціальна	1. Тему підготувати вдома і здати в процесі заняття.	2	М – 1, 4, 11, 14, 15

	діагностика дикроцеліозу, еуритремозу і хастилезіозу жуйних.	2. Вивчити морфологічні ознаки гельмінтів та їх овоскопічних елементів. 3. Замалювати, виділивши органи чи структури, які мають діагностичне значення. 4. Зроблене завізувати у викладача.		T – 13
13	Діагностика і диференціальна діагностика трематодозів птахів: простогоніозу, ехіностоматидозів і нотокотилідозів.	1. Тему підготувати вдома і здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки гельмінтів, їх овоскопічних елементів. 3. Замалювати, звернути увагу на основні діагностичні ознаки. 4. Ознайомитися з хазяями гельмінтів та з рекомендованими антгельмінтиками. 5. Виконану роботу завізувати у викладача.	2	M – 1, 4, 11, 15 T – 14
14	Діагностика і диференціальна діагностика опісторхідозів м'ясоїдних тварин.	1. Підготовлену вдома тему здати викладачу в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки гельмінтів та їх овоскопічних елементів. 3. Замалювати, виділивши органи чи структури, які мають діагностичне значення. 4. Зроблене завізувати у викладача.	2	M – 1, 4, 11, 15, 16, 28, 29 T – 15
8 семестр				
Змістовний модуль III. «Ветеринарна цестодологія і цестодози тварин»				
1	Характеристика цестод. Типи личинок цестод. Діагностика і диференціальна діагностика цистицеркозів бовісного і	1. Підготовлену вдома тему здати в процесі заняття. 2. Вивчити особливості морфологічної будови цистицерків (фін), замалювати їх. 3. Ознайомитися з дефінітивними хазяями і антгельмінтиками, рекомендованими для боротьби з	2	M – 2, 4, 11, 15 T – 16

	целюлозного.	цистицеркозами.		
2	Діагностика і диференціальна діагностика цистицеркозів серозних покривів внутрішніх органів у тварин.	1. Підготовлену вдома тему і здати в процесі заняття. 2. Вивчити особливості морфологічної будови цистицерків (3), замалювати їх. 3. Ознайомитися з дефінітивними хазяями і антгельмінтиками, рекомендованими для боротьби з цистицеркозами.	2	М – 2, 4, 11, 15, 16 Т – 17
3	Діагностика і диференціальна діагностика ценурузу і ехінококозу ларвального у тварин.	1. Тему підготувати вдома і в процесі заняття здати. 2. Вивчити особливості морфологічної будови ценура, ларвоцист ехінокока, альвеокока, замалювати їх в зошит. 3. Ознайомитися із заходами їх профілактики і боротьби.	2	М – 2, 4, 11, 15, 16 Т – 18
4	Діагностика і диференціальна діагностика тенідозів у м'ясоїдних тварин.	1. Тему підготувати вдома і здати її в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні особливості тенід. 3. Замалювати, виділивши основні діагностичні ознаки гельмінтів і їх овоскопічних елементів. 4. Звернути увагу на особливості їх прижиттєвої діагностики.	2	М – 2, 4, 11, 15, 16 Т – 19
5	Діагностика і диференціальна діагностика дипілідіозу і дифілоботріозу у м'ясоїдних тварин.	1. Тему підготувати вдома і здати її в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні особливості дипілідії та дифіллоботріїд. 3. Замалювати, виділивши основні діагностичні ознаки гельмінтів і їх овоскопічних елементів. 4. Звернути увагу на особливості їх прижиттєвої діагностики.	2	М – 2, 4, 11, 15, 16, 28, 29 Т – 20
6	Діагностика і диференціальна діагностика	1. Тему підготувати і здати в процесі заняття. 2. Вивчити і замалювати основні	2	М – 2, 4, 11, 15 Т – 21

	аноцефаліозі в однокопитних тварин.	діагностичні ознаки аноцефалід коней. 3. Ознайомитися із зразками антгельмінтних засобів. 4. Завізувати у викладача.		
7	Діагностика і диференціальна діагностика аноцефаліозі в жуйних тварин.	1. Тему підготувати вдома і здати її в процесі заняття. 2. Вивчити і замалювати основні діагностичні ознаки аноцефаліозу жуйних. 3. Підписати і завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з лікарськими препаратами та схемами їх застосування	2	М – 2, 4, 11, 15 Т – 22
8	Діагностика і диференціальна діагностика цестодозів водоплавних і суходольних птахів.	1. Тему підготувати і здати в процесі заняття. 2. Вивчити і замалювати основні діагностичні ознаки збудників цестодозних інвазій птахів (дрепанідотеній, гіменолепісів, райетин, давеній). 3. Ознайомитися із зразками антгельмінтних засобів. 4. Завізувати у викладача.	2	М – 2, 4, 11, 15, 28, 29 Т – 23
Змістовний модуль IV. «Ветеринарна нематодологія і нематодози тварин»				
9	Характеристика нематод. Оксіуратози тварин: діагностика і диференціальна діагностика оксіурозу однокопитних і пасалурозу кролів.	1. Здати підготовлену тему. 2. Вивчити морфологічні ознаки оксіурид, овоскопічних елементів. 3. Замалювати їх і підписати. 4. Завізувати у викладача.	2	М – 2, 4, 11, 15 Т – 24, 26
10	Діагностика і диференціальна діагностика	1. Підготовлену вдома тему здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки	2	М – 2, 4, 11, 15 Т – 27

	скрябінемозу дрібної рогатої худоби, гетеракідозів птахів.	нематод, їх овоскопічних елементів. 3. Замалювати, підписати та завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з ліками і схемами їх застосування.		
11	Аскаридатози тварин: діагностика і диференціальна діагностика аскарозу свиней, аскаридатозів м'ясоїдних тварин	1. Підготовлену вдома тему здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки аскаридат, їх овоскопічних елементів. 3. Замалювати, підписати і завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з ліками та схемами їх застосування.	2	М – 2, 4, 11, 15 Т – 28
12	Діагностика і диференціальна діагностика параскарозу однокопитних і неаскарозу телят.	1. Підготовлену вдома тему здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки аскаридат однокопитних і телят, їх овоскопічних елементів 3. Замалювати, підписати і завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з ліками та схемами їх застосування.	2	М – 2, 4, 11, 15 Т – 29
13	Діагностика і диференціальна діагностика та аскаридіозу птахів анізакідозів риб і птахів.	1. Підготовлену вдома тему здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки аскаридат, їх овоскопічних елементів. 3. Замалювати, підписати та завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з ліками і схемами їх застосування.	2	М – 2, 4, 11, 15, 16, 28, 29 Т – 30, 31
14	Стронгілятози тварин: діагностика і диференціальна діагностика стронгілідозів травного тракту	1. Підготовлену вдома тему здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки стронгілід коней (імаго, інвазійних личинок та овоскопічних елементів). 3. Замалювати їх, підписати і	2	М – 2, 4, 11, 15 Т – 32

	однокопитних.	завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з рекомендованими антгельмінтиками і схемами їх застосування.		
15	Діагностика і диференціальна діагностика стронгілятозів травного тракту жуйних.	1. Підготовлену вдома тему здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки стронгілят – паразитів шлунково-кишкового тракту жуйних (хабертій, езофагостом, буностом, нематодір, гемонхів). 3. Замалювати і завізувати у викладача.	2	М – 2, 4, 11, 15, 17 Т – 33
16	Діагностика і диференціальна діагностика анкілостоматидозів м'ясоїдних, езофагостомозу свиней та амідостомозу гусей.	1. Підготовлену вдома тему здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки збудників. 3. Замалювати їх, підписати і завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з рекомендованими антгельмінтиками і схемами їх застосування.	2	М – 2, 4, 11, 15, 16 Т – 34
17	Діагностика і диференціальна діагностика стронгілятозів дихальних шляхів жуйних тварин.	1. Підготовлену тему здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки стронгілят – паразитів дихальних шляхів жуйних – диктіокаул, їх личинкові стадії. 3. Замалювати і завізувати у викладача.	2	М – 2, 4, 11, 15 Т – 35
18, 19	Діагностика і диференціальна діагностика метастронгільозу свиней та сингамозу птахів.	1. Підготовлену тему здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки стронгілят – паразитів дихальних шляхів свиней і птахів, їх личинкових стадій. 3. Замалювати і завізувати у викладача.	4	М – 2, 4, 11, 15 Т – 36

9 семестр				
1	Трихуратози тварин: діагностика і диференціальна діагностика трихурозів та трихінельозу тварин.	1. Тему підготувати вдома і здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні і діагностичні ознаки трихурат – трихурисів та трихінел. 3. Замалювати їх і завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з антгельмінтиками і схемами їх застосування.	2	М – 2, 4, 11, 15, 16, 33 Т – 37, 38
2	Спіруратози тварин: діагностика і диференціальна діагностика телязіозу великої рогатої худоби та спіруратозів птахів (тетрамероз, стрептокарроз і ехінуріоз).	1. Тему підготувати вдома і здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки спірурат великої рогатої худоби та водоплавної птиці (тетрамерід, стрептокар, ехінурій). 3. Замалювати їх і завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з антгельмінтиками і схемами їх застосування.	2	М – 2, 4, 11, 15, 18 Т – 39, 40
3	Філяріатози тварин: діагностика і диференціальна діагностика онхоцеркозів і сетаріозів жуйних і коней.	1. Тему підготувати вдома і здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки онхоцерків і сетарій. 3. Замалювати їх і завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з ліками і схемами їх застосування	2	М – 2, 4, 11, 15, 19 Т – 41
4	Діагностика і диференціальна діагностика парафіляріозу коней, дирофіляріозу собак.	1. Тему підготувати вдома і здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки пара філярій і дирофілярій. 3. Замалювати їх і завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з ліками і схемами їх застосування	2	М – 2, 4, 11, 15, 16, 19 Т – 42
5	Рабдитатози	1. Тему підготувати вдома і здати	2	М – 2, 4,

	тварин: діагностика і диференціальна діагностика стронгілоїдозів молодняка.	в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки збудників стронгілоїдозу молодняка, їх овоскопічних елементів. 3. Замалювати і завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з лікарськими препаратами і схемами їх застосування.		11, 15, 16 Т – 43
6	Характеристика акантоцефал. Діагностика і диференціальна діагностика макраканто-ринхозу свиней, поліморфозу і філікольозу птахів.	1. Тему підготувати вдома і здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки збудників акантоцефаліозів свиней, їх овоскопічних елементів. 3. Замалювати і завізувати у викладача. 4. Ознайомитися з лікарськими препаратами і схемами їх застосування.	2	М – 2, 4, 11, 15 Т – 44, 45
Змістовний модуль V. «Ветеринарна акарологія та акарози тварин»				
7	Характеристика підкласу <i>Acari</i>. Паразитиформні кліщі. Морфологічна диференціація іксодид до роду.	1. Тему підготувати вдома і здати в процесі заняття. 2. За морфологічними ознаками провести диференціацію кліщів до роду. 3. Замалювати представника кожної родини. 4. Ознайомитися з сучасними акарицидами і схемами їх застосування. 5. Біологічна класифікація іксодид.	2	М – 3, 4, 20, 22 Т – 46
8	Морфологічна диференціація аргазид та дерманіссид до роду. Діагностика і диференціальна	1. Тему підготувати вдома і здати в процесі заняття. 2. За морфологічними ознаками провести диференціацію кліщів до роду. 3. Замалювати представника	2	М – 3, 4, 20, 22, 25, 26, 27 Т – 47, 48

	діагностика акарапозу і варроозу бджіл.	кожної родини. 4. Ознайомитися з сучасними акарицидами і схемами їх застосування.		
9	Акариформні кліщі. Саркоптидоза тварин: діагностика і диференціальна діагностика саркоптозу і нотоєдрозу.	1. Тему приготувати вдома і здати в процесі заняття. 2. Вивчити морфологічні ознаки представників родини <i>Sarcoptidae</i> . 3. Замалювати, підкресливши основні діагностичні їх структури. 4. Завізувати у викладача. 5. Ознайомитися з сучасними акарицидами і схемами їх застосування.	2	М – 3, 4, 16 Т – 49
10	Псороптидоза тварин: діагностика і диференціальна діагностика псороптозів.	1. Тему, підготовлену вдома, здати на занятті. 2. Вивчити морфологічні ознаки кліщів роду <i>Psoroptes</i> родини <i>Psoroptidae</i> . 3. Замалювати їх в зошит. 4. Завізувати у викладача. 5. Ознайомитися з особливостями лікувальних процедур.	2	М – 3, 4 Т – 50, 51
11	Псороптидоза тварин: діагностика і диференціальна діагностика хоріоптозів та отодектозу.	1. Тему, підготовлену вдома, здати на занятті. 2. Вивчити морфологічні ознаки кліщів родів <i>Chorioptes</i> та <i>Otodectes</i> . 3. Замалювати їх в зошит. 4. Завізувати у викладача. 5. Ознайомитися з особливостями лікувальних процедур.	2	М – 3, 4 Т – 52
12	Діагностика і диференціальна діагностика кнемідокоптозу птахів та демодекозів тварин.	1. Тему, підготовлену вдома, здати на занятті. 2. Вивчити морфологічні ознаки кліщів роду <i>Knemidocoptes</i> та демодекозних кліщів. 3. Замалювати їх в зошит. 4. Завізувати у викладача. 5. Ознайомитися з особливостями	2	М – 3, 4, 16 Т – 53, 54, 55

		лікувальних процедур.		
Змістовний модуль VI. «Ветеринарна ентомологія та ентомози тварин»				
13	Характеристика класу <i>Insecta</i>. Оводові інвазії тварин: діагностика і диференціальна діагностика гіподермозу великої рогатої худоби.	1. Тему підготувати вдома, здати на занятті. 2. Вивчити морфологічні ознаки різних стадій гіподерм, замалювати і завізувати у викладача. 3. Ознайомитись з рекомендованими інсектицидами.	2	M – 3, 4 T – 56
14	Оводові інвазії тварин: діагностика і диференціальна діагностика естридозів жуйних тварин (естроз, кривеліоз, цефеноміоз).	1. Тему підготувати вдома, здати на занятті. 2. Вивчити морфологічні ознаки різних стадій еструсів. 3. Замалювати і завізувати у викладача. 4. Ознайомитись з рекомендованими інсектицидами.	2	M – 3, 4 T – 57
15	Оводові інвазії тварин: діагностика і диференціальна діагностика рінестрозу та гастрофільозу однокопитних.	1. Тему підготувати вдома, здати на занятті. 2. Вивчити морфологічні ознаки різних стадій рінеструсів та гастрофілюсів. 3. Замалювати і завізувати у викладача. 4. Ознайомитись з рекомендованими інсектицидами.	2	M – 3, 4 T – 58
16	Двокрилі кровосисні комахи (гнуc) – морфолого-біологічна диференціація гедзів, мошок, мокреців, комарів та	1. Тему приготувати вдома, здати на занятті. 2. Вивчити морфологічні ознаки компонентів гнусу. 3. Замалювати їх. 4. Ознайомитися з схемами боротьби та інсектицидами.	2	M – 3, 4 T – 59, 60

	москітів.			
17	Зоофільні мухи: морфолого-біологічна диференціація справжніх мух, саркофагід та каліфорід.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тему підготувати вдома, здати на занятті. 2. Вивчити морфологічні ознаки представників родин <i>Muscidae</i>, <i>Sarcophagidae</i> та <i>Calliphoridae</i>. 3. Замалювати окремих представників. 4. Ознайомитися з методами боротьби. 	2	<p>М – 3, 4, 21</p> <p>Т – 61, 62</p>
18	Діагностика симуліотоксикозу, вольфартіозу та люциліозу тварин.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тему підготувати вдома, здати на занятті. 2. Вивчити морфологічні ознаки комах. 3. Замалювати їх, завізувати у викладача. 4. Ознайомитися із зразками інсектицидів і схемами їх застосування. 	2	<p>М – 3, 4</p> <p>Т – 63</p>
19	Безкрилі комахи – збудники мелофагозу овець (кровососки) та сифункулятозів тварин.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тему підготувати вдома, здати на занятті. 2. Вивчити морфологічні ознаки комах. 3. Замалювати їх, завізувати у викладача. 4. Ознайомитися із зразками інсектицидів і схемами їх застосування. 	2	<p>М – 3, 4, 25, 26, 27</p> <p>Т – 64</p>
20, 21	Безкрилі комахи –збудників маллофагозів та сифонаптерозів ссавців і птахів.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тему підготувати вдома, здати на занятті. 2. Вивчити морфологічні ознаки комах. 3. Замалювати їх, завізувати у викладача. 4. Ознайомитися із зразками інсектицидів і схемами їх застосування. 	2	<p>М – 3, 4</p> <p>Т – 65</p>

САМОСТІЙНА РОБОТА

Розділ дисципліни	Контрольні питання та завдання для самостійного вивчення	Кількість годин	Форма звітності та контролю
Змістовий модуль I. «ВЕТЕРИНАРНА ПРОТОЗООЛОГІЯ І ПРОТОЗООЗИ ТВАРИН»			
Загальна зоопаразитологія	Особливості епізоотології протозоозів, гельмінтозів і арахно-ентомозів тварин. Вчення Е.Н. Павловського про природну осередкованість трансмісивних хвороб. Особливості імунітету при протозоозах, гельмінтозах, арахноентомозах тварин. Основи профілактики інвазійних хвороб.	10	На вибір студента (за погодженням з викладачем) обрати тему доповіді, підготувати презентацію об'ємом 20–25 слайдів з представленням доповіді на студентській конференції, робочий зошит)
Ветеринарна протозоологія і протозоози тварин	Нозематоз і амебіоз бджіл: їх визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика	10	
	Ціліатози риб (хілодонельоз, триходіноз, іхтіофтиріоз). Визначення, характеристика збудників, епізоотологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	10	
Змістовий модуль II. «ВЕТЕРИНАРНА ТРЕМАТОДОЛОГІЯ І ТРЕМАТОДОЗИ ТВАРИН»			
Ветеринарна трематодологія і трематодози тварин	Трематодози м'ясоїдних клонорхоз, меторхоз, псевдамфістомоз, аляріоз, метагоніmoz, парагоніmoz, гетерофіоз, шистосомоз). Визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.	8	На вибір студента (за погодженням з викладачем) обрати тему доповіді, підготувати презентацію об'ємом 20–25 слайдів з представленням доповіді на студентській конференції, робочий зошит)
	Трематодози риб (дігенеози): діпlostомоз і постодіпlostомоз. Визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.	8	

Змістовий модуль III. «ВЕТЕРИНАРНА ЦЕСТОДОЛОГІЯ І ЦЕСТОДОЗИ ТВАРИН»			
Ветеринарна цестодологія і цестодози тварин	Мезоцестоїдоз м'ясоїдних, гідатигероз кішок, амеботеніоз і хоанотеніоз курей. Визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.	12	На вибір студента (за погодженням з викладачем) обрати тему доповіді, підготувати презентацію об'ємом 20–25 слайдів з представленням доповіді на студентській конференції, робочий зошит)
	Лігулідози риб: визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, профілактика.	12	
	Ботріоцефальоз риб. Каріоз, каріофільоз, і трієнофороз. Визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.	12	
Змістовий модуль IV. «ВЕТЕРИНАРНА НЕМАТОДОЛОГІЯ І НЕМАТОДОЗИ ТВАРИН»			
Ветеринарна нематодологія і нематодози тварин	Габронемоз і драшейоз однокопитних: визначення, характеристика зоопаразитів, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.	4	На вибір студента (за погодженням з викладачем) обрати тему доповіді, підготувати презентацію об'ємом 20–25 слайдів з представленням доповіді на студентській конференції, робочий зошит)
	Капіляріоз і томінксоз хутрових звірів і птиці. Визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.	4	
Змістовий модуль V. «ВЕТЕРИНАРНА АКАРОЛОГІЯ ТА АКАРОЗИ ТВАРИН»			
Ветеринарна акарологія і акарози тварин	Лістрофороз кролів. Визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.	3	На вибір студента (за погодженням з викладачем) обрати тему
	Кліщові хвороби бджіл.	5	

	Визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.		доповіді, підготувати презентацію об'ємом 20–25 слайдів з представленням доповіді на студентській конференції, робочий зошит)
	Хейлетіоз собак і кролів. Визначення, характеристика збудника, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.	5	
Змістовий модуль VI. «ВЕТЕРИНАРНА ЕНТОМОЛОГІЯ ТА ЕНТОМОЗИ ТВАРИН»			
Ветеринарна ентомологія і ентомози тварин	Дерматобіоз, кривеліоз, едемагеноз, цефеноміоз, цефалопіноз та фарингоміоз жуйних. Визначення, характеристика збудника, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.	7	На вибір студента (за погодженням з викладачем) обрати тему доповіді, підготувати презентацію об'ємом 20–25 слайдів з представленням доповіді на студентській конференції, робочий зошит)
	Браульоз, сенотаїніоз та конопідоз бджіл. Характеристика збудників, лікування та профілактика.	7	
	Гіпобоскоз, ліпоптеноз та ліногнатоз жуйних. Таргани, кожоїди, міль. Характеристика збудників. Боротьба з ними і шляхи профілактики.	5	
Разом		122	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Паразитология и инвазионные болезни животных: учебник / М.Ш Акбаев, А.А Водянов, Н.Е. Косминков и др.; М.: КолосС, 2002. 743 с.
2. Паразитология и инвазионные болезни сельскохозяйственных животных: учебник / К.И. Абуладзе, Н.В. Демидов, А.А. Непоклонов и др. М.: Агропромиздат, 1990. 464 с.
3. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин: підручник / В.К. Чернуха, Ю.Г. Артеменко, В.Ф. Галат та ін. Урожай, 1996. 448 с.
4. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус. К.: Урожай, 2009. 368 с.
5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, М.П. Прус, Н.М. Сорока. К.: Вища освіта, 2003. 464 с.
6. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. практикум: навч. посібник / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, М.П. Прус, Н. М. Сорока. К.: Вища освіта, 2004. 238 с.
7. Практикум із паразитології / В.Ф. Галат, Ю.Г. Артеменко, М.П. Прус та ін. К.: Урожай, 1999. 192 с.
8. Глобальна паразитологія: Підручник / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока та ін. К.: ДІА, 2014. 568 с.
9. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Практикум (для самостійної роботи) / Ю.О. Приходько, С.І. Пономар, О.В. Мазанний та ін. Біла Церква, 2011. 313 с.
10. Основи протозоології та протозоози тварин: навч. посіб. / Ю.О. Приходько, В.Я. Пономаренко, О.В. Федорова. Харків: РВВ ХДЗВА, 2011. 286 с.
11. Пономаренко В.Я. Протозойні хвороби тварин. Харків: Гриф, 2010. 288 с.
12. Гельмінтози жуйних тварин України: навч. посіб. / Ю.О. Приходько, В.І. Бирка, В.Я. Пономаренко, О.В. Мазанний, Ю.П. Балим. Харків: РВВ ХДЗВА, 2011. 255 с.
13. Основи акарології і ентомології, акарози та ентомози тварин: навч. посіб. / Ю.О. Приходько, В.Я. Пономаренко, О.В. Нікіфорова. Харків: РВВ ХДЗВА, 2011. 224 с.
14. Практикум по диагностике инвазионных болезней сельскохозяйственных животных / К.И. Абуладзе, Н.В. Павлова, В.И. Потемкин и др. М.: Колос, 1984. 256 с.
15. Котельников Г.О. Гельминтологические исследования животных и окружающей среды: Справочник. М.: Колос, 1983. 208 с.

**ПЕРЕЛІК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ
ЛАБОРАТОРНИХ (ПРАКТИЧНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ (М)**

Шифр	Назва методичної розробки
М-1	Робочий зошит для лабораторно-практичних занять з паразитології / Ю.О. Приходько, В.І. Бирка, О.В. Мазанний та ін. Х., 2018. Ч. 1. 60 с.
М-2	Робочий зошит для лабораторно-практичних занять з паразитології / Ю.О. Приходько, В.І. Бирка, О.В. Мазанний та ін. Х., 2019. Ч. 2. 96 с.
М-3	Робочий зошит для лабораторно-практичних занять з паразитології / Ю.О. Приходько, В.І. Бирка, О.В. Нікіфорова та ін. Х., 2108. Ч. 3 60 с.
М-4	Методи лабораторної діагностики паразитарних хвороб тварин (методичні рекомендації до виконання навчально-клінічної та виробничої практик з паразитології) / Ю.О. Приходько, В.І. Бирка, О.В. Федорова та ін. Х., 2018. 45 с.
М-5	Пономаренко В.Я. Основи загальної паразитології (Навчальний посібник). Х., 1999. 39 с.
М-6	Пономаренко А.Н. Методические рекомендации для самостоятельной работы студентов ветеринарного факультета по теме «Прижизненная и посмертная диагностика эймериозов животных, их лечение и профилактика». Х., 1991. 11 с.
М-7	Пономаренко В.Я., Пономаренко А.М., Коломацький О.П. Рекомендації з діагностики, лікування та профілактики еймеріозу (кокцидіозу) великої рогатої худоби. Х., 1999. 9 с.
М-8	Чернуха В.К., Гостев Д.И. Методические рекомендации по диагностике, лечению и профилактике кокцидиоза свиней. Х., 1988. 8 с.
М-9	Діагностика та заходи боротьби з бабезіозом собак (рекомендації) / М.П. Прус, А.В. Березовський, В.Ф. Галат та ін. К., 2002. 8 с.
М-10	Чернуха В.К. Методические рекомендации по диагностике, лечению и профилактике балантидиоза свиней, анаплазмоза жвачных и боррелиоза птиц для студентов ФВМ и слушателей курсов повышения квалификации. Х., 1997. 13 с.
М-11	Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М. Методичні вказівки з діагностики гельмінтозів тварин. К.: Ветінформ, 2004. 54 с.
М-12	Приходько Ю.О., Бирка В.І., Мазанний О.В. Рекомендації щодо діагностики та заходів боротьби з фасціольозно-парамфістомозними інвазіями жуйних тварин в умовах Сходу України. Х., 2006. 18 с.
М-13	Березовський А.В., Галат В.Ф., Шевченко А.М. Діагностика та заходи боротьби з парамфістоматидозами великої рогатої худоби (методичні рекомендації). К.: Ветінформ, 2006. 20 с.
М-14	Кузовкин Е.М., Стегний Б.Т. Мероприятия по пастбищной профилактике дикроцелиоза овец в условиях Украины (методические рекомендации). Х., 2002. 46 с.

М-15	Рекомендації про заходи боротьби з гельмінтозами жуйних тварин / А.В. Березовський, В.Ф. Галат, Н.М. Сорока та ін. К.: Ветінформ, 2002. 36 с.
М-16	Лабораторна діагностика паразитарних захворювань м'ясоїдних (методичні рекомендації) / С.В. Павленко, Л.І. Луценко, О.О. Міщенко та ін. К.: Ветінформ, 2005. 46 с.
М-17	Рекомендації з діагностики, лікування та профілактики стронгілятозів шлунково-кишкового тракту жуйних тварин / В.С. Шеховцов, Л.І. Луценко, Ю.О. Приходько, та ін. Х., 2000. 28 с.
М-18	Машкей І.А., Пономаренко В.Я., Федорова О.В. Рекомендації з діагностики, лікування та профілактики телязіозу великої рогатої худоби. Х., 2003. 10 с.
М-19	Методичні вказівки з діагностики філяріатозів тварин та стратегія основних лікувально-профілактичних заходів при них / Н.М. Сорока, А.В. Березовський, В.Ф. Галат та ін. К.: Ветінформ, 2002. 26 с.
М-20	Приходько Ю.О., Пономаренко В.Я., Нікіфорова О.В. Рекомендації про заходи боротьби з іксодовими кліщами. Х., 2005. 33 с.
М-21	Котляр В.И., Пономаренко В.Я. Мероприяття по борьбе с мухами на животноводческих фермах и пастбищах (методические указания для слушателей ФПК). Х., 1988. 22 с.
М-22	Котляр В.И. Захист сільськогосподарських тварин від іксодових кліщів (Методичні вказівки). Х., 1998. 13 с.
М-23	Методичні рекомендації з написання дипломної роботи / М.Є. Павлов, В.П. Кошовий, І.М. Щетинський та ін. Х. 2003. 18 с.
М-24	Епідеміологія, клініка, лабораторна діагностика, профілактика і лікування бореліозів, що переносяться іксодовими кліщами (хвороби Лайма) / І. Акімов, І. Виноград, Г. Білецька та ін. К., 1998. 15 с.
М-25	Методичні рекомендації з діагностики, профілактики та лікування основних інвазійних захворювань бджіл для студентів ФВМ та слухачів ФПК / А.М. Пономаренко, В.Я. Пономаренко, В.К. Чернуха та ін. Х., 1997. 15 с.
М-26	Методические рекомендации по диагностике, профилактике и лечению основных инвазионных болезней пчел для студентов факультета ветеринарной медицины и слушателей курсов повышения квалификации / Е.В. Руденко, И.Г. Маслий, С.М. Немкова та ін. Х., 1997. 19 с.
М-27	Діагностика і стратегія основних заходів щодо боротьби і лікування інвазійних хвороб медоносною бджолою (Методичні вказівки для фахівців практичної ветеринарної медицини, студентів факультету ветеринарної медицини вищих навчальних закладів та слухачів курсів підвищення кваліфікації з паразитології) / Е.В. Руденко, И.Г. Маслий, С.М. Немкова, О.В. Свиридов К.: Ветінформ, 2005. 38 с.
М-28, 29	Приходько Ю.А., Пономаренко А.Н. Методические рекомендации по диагностике, профилактике и лечению основных инвазионных

	болезней рыб. Х., 2005. 34 с.
М-30	Приходько Ю.О., Бирка В.І. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з паразитології і інвазійних хвороб тварин для студентів 3-4 курсів факультету ветеринарної медицини. Х., 2004. 12 с.
М-31	Методичні вказівки до виконання історії хвороби з дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» (для студентів 3т, 4, 5 курсів) / Ю.О. Приходько, В.І. Бирка, О.В. Федорова та ін. Х, 2008. 16 с.
М-32	Методичні рекомендації з написання дипломної роботи освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» / М.Є. Павлов, В.П. Кошовий, І.М. Щетинський та ін. Х.: ХДЗВА, 2003. 18 с.
М-33	Рекомендації з діагностики, лікування та профілактики ехінококозу тварин / Ю.О. Приходько, В.Я. Пономаренко, В.І. Бирка, А.М. Пономаренко. Х.: ХДЗВА, 2007. 25 с.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Шифр	Назва технічних засобів навчання (прилади, інструменти, реактиви)
T3-1	Таблиця 1.1, навчально-методична література.
T3-2	На кожного з 3-4 студентів робоче місце і все необхідне для відпрацювання техніки приготування, фіксування і фарбування мазків крові за Романовським, товстої краплі, роздавленої краплі, мазків відбитків.
T3-3	На кожного студента окреме робоче місце і все необхідне для відпрацювання техніки приготування нативного мазка та дослідження методом Фюллеборна. Ознайомлення з дослідженням за Дарлінгом, компресорним дослідженням зскрібків з уражених органів.
T3-4	Таблиці 1–12. Мікроскопи МБІ-1 (1 на 2-х студентів) з імерсійною системою, лупи, макро- і мікропрепарати (мазки крові з бабезідами). Кліщі-переносиці бабезід.
T3-5	Таблиці 16–21. Мікроскопи МБІ-1, макро- і мікропрепарати (постійні і тимчасові). Фекалії від інвазованих тварин і все необхідне для дослідження за Фюллеборном. Зразки кокцидіостатиків.
T3-6	Таблиці 22–25. Мікроскопи демонстраційні (3). Макро- і мікропрепарати постійні. Лікувальні препарати.
T3-7	Таблиці 26–29. Мікроскопи з імерсійною системою, імерсійне масло, ксилол, постійні мікропрепарати. Лікувальні препарати.
T3-8	Таблиці 30–32. Мікроскопи з імерсійною системою. Макро- і мікропрепарати (постійні). Лікувальні засоби.
T3-9	Таблиці 189–196. На кожного студента окреме робоче місце і все необхідне для відпрацювання техніки гельмінтооскопії за МПС, Фюллеборна, методом кафедри чи Вишняускаса.
T3-10	Все необхідне для відпрацювання техніки посмертної діагностики гельмінтозів тварин (труп дрібних тварин, органи великих тварин, посуд для дослідження МПС (методом послідовного промивання)).
T3-11	Таблиці 33, 43, 48. Систематика плоских червів – схема 1 і 2.
T3-12	Таблиці 33–36, 43, 44, 190, 196. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, постійні мікропрепарати, тимчасові і постійні мікропрепарати, проміжні живителі. Зразки трематоцидів.
T3-13	Таблиці 37–42, 190, 196. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, постійні мікропрепарати, тимчасові і постійні мікропрепарати, проміжні живителі. Зразки трематоцидів.
T3-14	Таблиці 49–52. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, постійні і тимчасові макро- і мікропрепарати. Проміжні живителі. Зразки антгельмінтиків.
T3-15	Таблиці 45–47. Мікроскопи, лупи, постійні і тимчасові мікропрепарати. Зразки ліків.

T3-16	Таблиці 62, 64, 65, 69, 73–75. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, постійні і тимчасові макро- і мікропрепарати.
T3-17	Таблиці 62, 64, 71, 72. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, постійні і тимчасові макро- і мікропрепарати.
T3-18	Таблиці 53–57, 59–62, 66–68, 76–78. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, постійні і тимчасові макро- і мікропрепарати.
T3-19	Таблиці 53–59, 63, 64, 70, 71, 76, 77. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, постійні і тимчасові макро- і мікропрепарати. Зразки лікувальних препаратів.
T3-20	Таблиці 78–82. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, постійні і тимчасові макро- і мікропрепарати. Зразки лікувальних препаратів.
T3-21	Таблиця 89. Схема-систематика плоских червів. Макро- і мікропрепарати. Орібатеї. Зразки антгельмінтиків.
T3-22	Таблиці 90–92. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, постійні і тимчасові макро- і мікропрепарати. Орібатеї. Зразки антгельмінтиків. Схема-систематика плоских червів.
T3-23	Таблиці 83–88. Мікроскопи, бінокулярні лупи. Макро- і мікропрепарати. Проміжні живителі. Зразки антгельмінтиків. Систематика плоских червів
T3-24	Таблиця 100. Схема-систематика нематод. Схеми будови нематод і їх овоскопічних елементів. Зразки декількох видів нематод (макропрепарати).
T3-25	Таблиці 189–196. На кожного студента робоче місце і все необхідне для відпрацювання методів гельмінтоскопії, гельмінтоовоскопії та гельмінтолярвоскопії.
T3-26	Таблиці 93, 94. Мікроскопи біологічні, макро- і мікропрепарати оксіурід однокопитних та кролів. Зразки антгельмінтиків.
T3-27	Таблиці 95, 96. Мікроскопи біологічні, макро- і мікропрепарати оксіурід дрібної рогатої худоби і птахів. Зразки антгельмінтиків.
T3-28	Таблиці 97, 189. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати з <i>Ascaris suum</i> . Зразки антгельмінтиків. Систематика нематод (схема).
T3-29	Таблиці 98, 190, 191. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення параскарисів і неоаскарисів. Зразки антгельмінтиків.
T3-30	Таблиці 99, 100, 195. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення і діагностики аскарідатозів м'ясоїдних. Зразки антгельмінтиків.
T3-31	Таблиці 101, 192–194. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики аскарідіозів птахів, анізакідозу птахів і риб. Зразки антгельмінтиків.
T3-32	Таблиці 103–106, 114, 115, 191. Систематика нематод. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики стронгілідозів однокопитних. Зразки

	антгельмінтиків.
ТЗ-33	Таблиці 107–110, 190, 195. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики стронгілятозів шлунково-кишкового тракту жуйних. Зразки антгельмінтиків.
ТЗ-34	Таблиці 107, 110–113, 189, 193, 195. Систематика нематод. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики анкілостоматидозів м'ясоїдних, езофагостомозу свиней та амідостомозу гусей. Зразки антгельмінтиків.
ТЗ-35	Таблиці 116–119. Систематика нематод. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики стронгілятозів дихальної системи у жуйних. Зразки антгельмінтиків.
ТЗ-36	Таблиці 120, 189. Систематика нематод. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики метастронгільозу у свиней та сингамозу у птахів. Зразки антгельмінтиків.
ТЗ-37	Таблиці 130, 189, 190, 195. Систематика нематод. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики трихуридозу у свиней, жуйних, м'ясоїдних. Зразки антгельмінтиків.
ТЗ-38	Таблиці 131, 132. Мікроскопи біологічні, трихінелоскоп, компресорій, ножиці. Макро- і мікропрепарати до вивчення збудника і діагностики трихінельозу тварин. Зразки антгельмінтиків.
ТЗ-39	Таблиці 121, 122. Систематика нематод. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики телязіозу у великої рогатої худоби. Зразки антгельмінтиків.
ТЗ-40	Таблиці 124–126, 192–194. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики спіруратозів птахів – тетрамерозу, стрептокарозу, ехінуриозу. Зразки антгельмінтиків.
ТЗ-41	Таблиці 127–129. Систематика нематод. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики онхоцеркозів і ситаріозів у жуйних і коней. Зразки антгельмінтиків.
ТЗ-42	Таблиці 127 + комплект фотоілюстрацій паразитів. Мікроскопи біологічні, бінокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики пара філяріозу у коней та дирофіляріозу у собак. Зразки антгельмінтиків.
ТЗ-43	Таблиці 133, 189. Мікроскопи біологічні. Свіжоотримані фекалії від молодняка різних видів сільськогосподарських тварин, все необхідне для дослідження їх за Фюллеборном. Зразки лікарських

	препаратів.
TЗ-44	Таблиці 134, 135, 189. Мікроскопи біологічні, біокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики макраканторинхозу у свиней. Антгельмінтики.
TЗ-45	Таблиці 136, 137, 193, 194. Мікроскопи біологічні, біокулярні лупи, макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики поліморфозу і філікольозу у птахів. Лікарські засоби.
TЗ-46	Таблиця 138 та 6 настінних таблиць. Морфологічна систематика кліщів підкласу <i>Acari</i> (схема). Мікроскопи, лупи. Набори іксодових кліщів на кожних двох студентів для самостійного проведення диференціації їх до роду. Зразки основних акарицидів.
TЗ-47	Таблиці 140–142. Схеми для біологічної класифікації іксодид (3). Мікроскопи, лупи. Аргасові і дерманіссусні кліщі для диференціації їх до роду. Зразки основних акарицидів.
TЗ-48	Таблиці 204, 206, 207. Мікроскопи, лупи. Кліщі-збудники акарапозу і варроозу бджіл для диференціації їх до роду. Зразки акарицидів.
TЗ-49	Таблиці 143, 149–153. Мікроскопи біологічні. Макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики саркоптидозів тварин. Зразки акарицидів
TЗ-50	Таблиці 144–148. Мікроскопи біологічні, лупи. Макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики псороптозу овець і кролів. Зразки акарицидів.
TЗ-51	Таблиця 144. Мікроскопи біологічні, лупи. Макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики псороптозу у великої рогатої худоби і коней. Зразки акарицидів.
TЗ-52	Таблиця 163. Мікроскопи біологічні і мікропрепарати до вивчення збудників хоріоптозу у жуйних, однокопитних та кролів. Зразки акарицидів.
TЗ-53	Таблиці 159–163. Мікроскопи біологічні і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики отодектозу у м'ясоїдних і кнемідокоптозу птахів. Зразки акарицидів.
TЗ-54	Таблиці 156, 157. Мікроскопи біологічні і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики демодекозу у жуйних і свиней. Зразки акарицидів.
TЗ-55	Таблиці 154, 155, 157, 158. Мікроскопи біологічні і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики демодекозу у м'ясоїдних – собак і кішок. Зразки акарицидів.
TЗ-56	Таблиці 164, 165. Морфологічна систематика класу <i>Insecta</i> (схема). Мікроскопи біологічні, лупи. Макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики гіподермозу у великої рогатої худоби. Зразки інсектицидів.
TЗ-57	Таблиці 166, 167, 169–172. Мікроскопи біологічні, лупи. Макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики естрозу у овець, кривелліозу кіз та рінестрозу у коней. Зразки інсектицидів.

TЗ-58	Таблиця 168. Мікроскопи біологічні, лупи. Макро- і мікропрепарати до вивчення збудників і діагностики гастрофільозу у коней та цефеноміозу у оленів. Зразки інсектицидів.
TЗ-59	Таблиця 183. Мікроскопи біологічні, лупи. Макропрепарати до вивчення паразитичних двокрилих комах – гедзів і кровососок. Зразки інсектицидів.
TЗ-60	Таблиці 178–181. Мікроскопи біологічні, лупи. Макропрепарати до вивчення паразитичних двокрилих підряду довговусих – мошок, мокреців, комарів та москітів. Зразки інсектицидів.
TЗ-61	Таблиці 173, 177, стенд. Лупи. Макропрепарати до вивчення справжніх мух (мусцид) – не кровосисних і кровосисних. Зразки інсектицидів.
TЗ-62	Таблиці 174, 175, 176. Лупи. Макропрепарати до вивчення зоофільних мух із родини саркофагів і каліфорід. Зразки інсектицидів.
TЗ-63	Таблиці 174, 178. Лупи. Макропрепарати до вивчення збудників і діагностики симуліотоксикозу і вольфартиозу тварин. Зразки інсектицидів.
TЗ-64	Таблиці 183, 184, 186, 188, 205. Мікроскопи, лупи. Макропрепарати до вивчення постійних ектопаразитів і діагностики мелофагозу овець, сифункулятозів тварин. Зразки інсектицидів.
TЗ-65	Таблиця 187. Мікроскопи, лупи. Постійні макро- і мікропрепарати до вивчення постійних ектопаразитів і діагностики малофагозів ссавців і птахів. Зразки інсектицидів.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система діагностики якості навчання

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу, прийнятому в академії.

Основні положення:

Загальна кількість модульних контрольних заходів, що мусить скласти студент з окремої навчальної дисципліни, визначається з урахуванням залікових модулів з цієї дисципліни і рекомендовано дорівнює двом академічним модулям за семестр.

За результатами модульного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу має бути оцінений за національною шкалою та шкалою ECTS.

Тижні для проведення модульного контролю (модульні тижні) рекомендуються графіком навчального процесу.

Кількість балів, отримана студентом при оцінюванні залікового модулю, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці 1.

1. Шкала оцінювання

<i>100-бальна шкала</i>	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
<i>90 – 100</i>	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
<i>82 – 89</i>	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
<i>74 – 81</i>		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
<i>64 – 73</i>	задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
<i>60 – 63</i>		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
<i>35 – 59</i>	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
<i>0 – 34</i>		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Регламентується наступний комплект балів для отримання оцінки: результат поточного контролю (усереднено за оцінюванням завдань, проектів, тренінгів) – максимум 20 балів, результат модульного тестового контролю – максимум 50 балів та результат засвоєння блоку самостійної роботи – максимум 30 балів.

Складання модулів обов'язкове. Студент не допускається до тестування з модуля без відпрацювання пропущених занять. Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з модулю доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за модуль, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з модуля перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним. Студент не може повторно складати зараховані модулі.

Студент, який не з'явився на модульний контроль або не отримав мінімальної кількості балів на модульному тижні, має право скласти пропущений модуль під час залікового тижня.

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх модулів. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів стогового та поточного (модульного) контролів. Максимальна кількість балів, що студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100.

Не диференційований залік не передбачає підсумкового тестування. Не диференційований залік зараховується автоматично, студент, який своєчасно складав усі модульні контрольні заходи та за їх результатами атестований, отримує залік автоматично. Семестровою оцінкою у цьому випадку є усереднена оцінка за модулі.

Викладач зобов'язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом такого граничного терміну: для заліку і диференційованого заліку – останній день залікового тижня; для

екзамену – не пізніше, ніж на наступний робочий день після його завершення.

Засоби діагностики успішності навчання використовують для підсумкової експертизи знань і базуються на технології стандартизованого тестового контролю.

Схема нарахування балів з модулів навчальної дисципліни

Показчик	Нарахування балів
Всього з модулю	від 60* до 100
В тому числі:	від 30 до 50
відповіді на тестові питання	
контрольні роботи та усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях	до 20
результат засвоєння блоку самостійної роботи	до 30

*- менша кількість отриманих балів недостатня для зарахування модулю, необхідна перездача.

Шкала оцінювання модуля аналогічна до шкали, що викладена у таблиці 1.

Оцінювання контрольних робіт та усних відповідей на лабораторно-практичних заняттях (до 20 балів):

в змістовому модулі може бути до 2-х контрольних робіт (КР), за які за 100-бальною шкалою виставляється кількість балів. За формулою $(КР_1+КР_2):2 \times 0,2$ здійснюємо перерахунок.

Викладач може додати додатково до 5 балів (визначене як середнє значення) за усні відповіді, але загальна сума не повинна перевищувати 20 балів.

Усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях оцінюються за шкалою від 1 до 5 балів відповідно до наступної регламентації (табл. 2)

2. Шкала оцінювання усної відповіді

5-бальна шкала	Інтуїтивний аналог оцінювання	Оцінка за національною шкалою - Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
5	5	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A

4	4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
3	3	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
2	2	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням теми	F

Результат засвоєння блоку самостійної роботи (до 30 балів) нараховується так:

наявність друкованого робочого зошита – 10 балів;

За заповнення робочого зошита додатково нараховується:

20 балів – повністю заповнений, охайний;

16 балів – повністю заповнений з окремими неточностями;

12 балів – заповнений з мінімальною кількістю матеріалу «аби було!»;

8 балів – заповнений з неточностями у заповнених заняттях;

4 балів – частково заповнений (менше ніж 50 %);

0 балів – не заповнений.

Накопичення балів за модуль складанням (максимум 100 балів)

Оцінювання тестів	Поточне оцінювання	Оцінювання самостійної роботи	
чітко регламентується	визначається викладачем	визначається викладачем	
до 50 балів	до 20 балів	до 30 балів	
		10 балів	до 20 балів
Відповідно до шкали ECTS	Оцінювання контрольних робіт і усних відповідей	Наявність робочого зошита	Заповнення робочого зошита (шкала оцінювання додається)
ПРИКЛАД: 40	12	10	16

Приклад»: 40+12+10+16=78 балів. Добре «С».